

Protokół

z kontroli problemowej przeprowadzonej w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kielcach przy ul. Okrzei 8

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Środowiskowy Dom Samopomocy jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach, funkcjonuje w oparciu o Statut i regulamin organizacyjny MOPR. Mieści się przy ul. Okrzei 8, 25-525 Kielce, numer telefonu 41 368-17-50.

Ma charakter lokalny, obszar działania obejmuje Miasto Kielce. Prezydentem Miasta jest Pan Wojciech Lubawski, Dyrektorem MOPR – Pan Marek Scelina, Kierownikiem ŚDS do października 2012 r. był Pan Jerzy Pióro, a od listopada 2012 r. jest Pani Anna Gawron. ŚDS podlega Dyrektorowi MOPR, a pośrednio – Zastępcy Dyrektora MOPR.

ŚDS funkcjonuje od 2003 r. na podstawie: Zarządzenia wewnętrznego Nr 11/2003 z dnia 31 marca 2003 roku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach.

Środowiskowy Dom Samopomocy działa w oparciu o:

Regulamin Środowiskowego Domu Samopomocy Typu B w Kielcach, ul. Okrzei 8 zatwierdzony przez Kierownika Domu Pana Jerzego Pióro i Zastępcę Dyrektora MOPR Panią Magdalenę Gościniwicz (Zał. Nr 1 - Regulamin). Brak daty przyjęcia dokumentu oraz w § 2 przytoczone są nieaktualne obecnie publikatory ustaw o pomocy społecznej i o ochronie zdrowia psychicznego.

Założenia programowe Środowiskowego Domu Samopomocy Typu B w Kielcach, ul. Okrzei 8 zatwierdzone przez Kierownika Domu Panią Annę Gawron i Zastępcę Dyrektora MOPR Panią Magdalenę Gościniwicz. Nie określono na jaki rok zostały wydane.

Plany pracy Środowiskowego Domu Samopomocy Typu B w Kielcach, ul. Okrzei 8 na rok 2012 i 2013 zatwierdzone przez Kierownika Domu i Zastępcę Dyrektora MOPR.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numery i daty upoważnienia do kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Katarzyna Turkowska – inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli, działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr 580/2013 z dnia 20 czerwca 2013 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Segiecińską.
2. Magdalena Pracon – inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr 581/2013 z dnia 20 czerwca 2013 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach* pod pozycją 3/2013.

III. Data rozpoczęcia kontroli i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 25 - 26 czerwca 2013 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 22 ustawy z dn. 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 9 grudnia 2010 roku (Dz. U. Nr 238, poz. 1586), przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli było:

1. Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.
2. Analiza prawidłowości przebiegu procesu przyjmowania uczestników do Domu.
3. Ocena postępowania wspierająco-aktywizującego.
4. Analiza wykorzystania miejsc.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Środowiskowy Dom Samopomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach przy ul. Okrzei 8 jest ośrodkiem wsparcia dziennego typu B – dla osób upośledzonych umysłowo. Finansowaniem z budżetu państwa objęte są 24 miejsca (od stycznia do lipca 2012 r. było 25 miejsc). W dniu kontroli do ŚDS skierowanych decyzją administracyjną zostało 27 osób, w tym: 14 kobiet i 13 mężczyzn.

Głównym celem funkcjonowania Domu jest zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej użytkowników.

ŚDS funkcjonuje przez pięć dni w tygodniu w godzinach 7⁰⁰ – 16⁰⁰, z czego przynajmniej sześć godzin przeznaczonych jest na pracę terapeutyczną z uczestnikami ŚDS.

Łączna powierzchnia użytkowa ośrodka wsparcia wynosi 257,60 m², na jednego uczestnika przypada 9,54 m² (Zał. Nr 2 – Ankieta do kontroli środowiskowych domów samopomocy). Tym samym spełnia wymagania określone w § 18 rozporządzenia, który stanowi, że powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 uczestnika powinna wynosić nie mniej niż 8 m².

Środowiskowy Dom Samopomocy zajmuje następujące pomieszczenia:

Na parterze:

pracownia komputerowa, jadalnia, kuchnia ze spiżarnią, szatnia, pracownia stolarska, pokój pracownika socjalnego i psychologa pełniący też funkcję pokoju wyciszeni, łazienka z natryskiem i toaleta męska;

na piętrze:

pracownia rękodzielnictwa artystycznego, toaleta damska, świetlica z kąciakiem kosmetycznym, pracownia plastyczna, pokój kierownika, sala ćwiczeń, toaleta dla personelu, pracownia środowiskowo-przyrodnicza.

Ośrodek jest wyposażony w sprzęt niezbędny do realizacji zadań wspierająco-aktywizujących m.in. komputery, sprzęt sportowo-rehabilitacyjny, sprzęt RTV i AGD, gry edukacyjne, gry multimedialno-interaktywne, zestaw karaoke, gofrownicę, miksery, zestaw do zajęć fryzjersko-kosmetycznych, wykrawarkę do drewna, maszyny do szycia, małe krosna tkackie oraz akwarium, terrarium i klatki dla ptaków. Ponadto na terenie placówki znajduje się ogród, który jest pielęgnowany przez uczestników.

Budynek, w którym mieści się ośrodek posiada udogodnienia ułatwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym – brak progów, posadzki antypoślizgowe,

podjazd, łazienka dostosowana do osób niepełnosprawnych. Spełniony jest również standard usług odnośnie usytuowania w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo uczestników, posiadania przez dom odpowiedniej ilości toalet oraz pomieszczeń przystosowanych do prowadzenia w nich zajęć.

Jednakże w Domu występują bariery architektoniczne – brak windy dla osób niepełnosprawnych ruchowo, poręczy w ciągu komunikacyjnym oraz w toalecie damskiej. Z informacji udzielonych przez Kierownika Domu wynika, że planowany jest remont w tym zakresie.

Ad 1. Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Kielcach przy ul. Okrzei na dzień kontroli zatrudnionych było 13 pracowników merytorycznych na następujących stanowiskach pracy: kierownik, 4 starszych instruktorów terapii zajęciowej, 4 instruktorów terapii zajęciowej, starszy pracownik socjalny, 2 opiekunów oraz konsultant psycholog. Z wyjaśnień kierownika wynika, iż jedna osoba zatrudniona na stanowisku opiekuna przebywa na długotrwałym zwolnieniu natomiast pracownik zatrudniony jako starszy instruktor terapii zajęciowej aktualnie przebywa na urlopie macierzyńskim (zał. Nr 3 – tabela dotycząca pracowników ŚDS).

Przedmiotem kontroli było zbadanie kwalifikacji oraz stażu pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, pracowników zatrudnionych w Środowiskowym Domu Samopomocy.

Z analizy akt osobowych kadry merytorycznej wynika, że kwalifikacje kierownika są zgodne z wymogami określonymi w art. 122 ust.1., natomiast, dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku starszego instruktora terapii zajęciowej oraz osoba zatrudniona na stanowisku instruktora terapii zajęciowej nie posiadają kwalifikacji zawodowych wymaganych na ww. stanowiskach pracy.

Zespół kontrolny stwierdził również, iż dwóch pracowników zatrudnionych w ŚDS nie posiada wymaganego półrocznego stażu pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, określonego w § 11 ust. 1 rozporządzenia.

Zgodnie z rozporządzeniem Dom organizuje szkolenia, w których uczestniczą pracownicy ośrodka. Z przedłożonych kontrolującym dokumentów wynika, iż ww. szkolenia odbywają się nie rzadziej niż co sześć miesięcy.

Działania Domu są wspierane przez opiekunów, rodziców oraz członków rodzin.

Ad 2. Analiza prawidłowości przebiegu procesu przyjmowania uczestników Domu.

Wniosek o skierowanie do ŚDS składają uczestnicy lub ich opiekunowie do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach dołączając: zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza psychiatrę o występujących zaburzeniach psychicznych, zaświadczenie lekarza rodzinnego o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach ŚDS, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Na podstawie zgromadzonych dokumentów oraz rodzinnego wywiadu środowiskowego MOPR wydaje decyzję administracyjną o przyznaniu pomocy w formie pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy.

Przed rozpoczęciem uczestnictwa w zajęciach ŚDS, pracownik socjalny lub inny pracownik wskazany przez kierownika, informuje o zasadach funkcjonowania domu przedstawiając regulamin porządkowy.

Uczestnicy posiadają teczki osobowe zawierające indywidualną dokumentację, w skład której wchodzi m.in. decyzja administracyjna przyznająca usługi w ŚDS, karta informacyjna, zaświadczenie lekarskie, ocena semestralna postępów w procesie rehabilitacji, indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego oraz jego ocena sporządzona przez zespół wspierająco-aktywizujący.

Kontroli poddano losowo wybrane akta uczestników:

MOPR-81270/6152/2/2013, MOPR-81272/6151/1/2013, MOPR-81272/15157/1/2013,
MOPR-81272/15157/1/2013, MOPR-81272/144561/1/2012, MOPR-81272/0/6229/1/2012,
MOPR-81272/6229/2/2012, MOPR-81272/6229/1/2013, MOPR-81272/14309/1/2012,
MOPR-81272/14309/2/2012, MOPR-81272/14309/1/2013, MOPR-81272/144576/1/2012,
MOPR-81272/144576/1/2013, MOPR-81272/15644/1/2013.

Skontrolowane akta uczestników zawierały dokumenty określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 9 grudnia 2010 r.

Analiza skontrolowanych decyzji administracyjnych wykazała, iż z pięciu osób przyjętych w roku 2012 i 2013 dla dwóch osób pierwsze decyzje kierujące zostały wydane na okres dłuższy niż trzy miesiące, co jest niezgodne z § 9 ust. 6 rozporządzenia. Kolejne decyzje przyznające miejsce w ŚDS są wydawane co pół roku.

Ad 3. Ocena postępowania wspierająco - aktywizującego

Osoby przebywające na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Kielcach przy ul. Okrzei korzystają z zajęć i treningów, których celem jest zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej oraz integracji społecznej. Cele te realizowane są w oparciu o opracowany przez Zespół Domu coroczny program wspierająco-aktywizujący.

Do zadań Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie należy:

1. organizowanie czasu wolnego poprzez prowadzenie terapii zajęciowej w pracowniach:
 - kulinarna,
 - stolarnia,
 - rękodzieła artystycznego,
 - muzykoterapii,
 - środowiskowa,
 - komputerowej,
 - na świetlicy
2. rehabilitacja fizyczna mająca na celu usprawnienie podstawowych funkcji ruchowych:
 - ocena sprawności fizycznej,
 - ćwiczenia czynne i bierne,
 - ćwiczenia relaksacyjne,
 - masaż klasyczny.
3. terapia psychologiczna:
 - diagnoza psychologiczna,
 - konsultacje z rodzinami uczestników,
 - wsparcie psychologiczne,
 - opracowywanie indywidualnych planów terapeutycznych.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy każdy z członków zespołu prowadzi Dziennik pracy pracowników, który zawiera między innymi:

- nazwę pracowni,
- ogólny plan terapii,
- datę zajęć,
- imię i nazwisko uczestników,
- tematy zajęć,
- uwagi o przeprowadzonych zajęciach,
- podpis instruktora.

Na dokumentację zbiorczą składają się dwa dokumenty sporządzane dla każdego domownika:

- Karta ewidencji uczestnika ŚDS (zawiera m.in. datę przyjęcia uczestnika, jego imię i nazwisko, numer dowodu, pesel, imię , nazwisko i telefon opiekuna, przyczyny dłuższej nieobecności),
- Karta informacyjna uczestnika ŚDS (zawiera m.in. dane osobowe, rejon opiekuńczy, numer orzeczenia o stopniu niepełnosprawności).

Skontrolowane akta zawierają informacje określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 9 grudnia 2010 r. Do prowadzonej dokumentacji nie wnosi się zastrzeżeń.

Ad 4. Analiza wykorzystania miejsc.

W dniach kontroli na terenie ośrodka wsparcia przebywały średnio 23 osoby.

Z przedłożonych do kontroli list obecności wynika, iż w zajęciach uczestniczyło średnio:

w 2012 r.

w styczniu	17,33
w lutym	17,41
w marcu	23,00
w kwietniu	22,75
w maju	21
w czerwcu	23
w lipcu	23,4
w sierpniu	16,05
we wrześniu	23
w październiku	24
w listopadzie	25
w grudniu	25,6
Ogółem	21,79

w 2013 r.

w styczniu	22
w lutym	27
w marcu	26
w kwietniu	25
w maju	23,8
Ogółem	24,7

Z analizy list obecności wynika, iż frekwencja na zajęciach w roku 2012 kształtowała się na poziomie zadawalającym i wynosiła średnio 21, 79 osób, natomiast w 2013 roku do dnia kontroli wynosiła średnio 24,70 osób.

Nieobecności są usprawiedliwiane osobiście lub telefonicznie przez samych uczestników lub przez opiekunów.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Środowiskowy Dom Samopomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Działalność merytoryczna placówki nie budzi zastrzeżeń. Treningi oferowane przez Dom są dostosowane do możliwości psychofizycznych uczestników.

W toku kontroli zespół inspektorów ustalił, iż:

W Regulaminie ŚDS brak jest daty przyjęcia ww. dokumentu oraz w § 2 przytoczone zostały nieaktualne obecnie publikatory ustaw o pomocy społecznej i o ochronie zdrowia psychicznego.

W założeniach programowych Domu brak jest określonego roku, na jaki zostały wydane.

Kwalifikacje Kierownika są zgodne z wymogami określonymi w art. 122 ust.1, natomiast dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku starszego instruktora terapii zajęciowej oraz osoba zatrudniona na stanowisku instruktora terapii zajęciowej nie posiadają kwalifikacji zawodowych wymaganych na ww. stanowiskach pracy.

Zespół kontrolny stwierdził również, iż dwóch pracowników zatrudnionych w ŚDS nie posiada wymaganego półrocznego stażu pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, określonego w § 11 ust. 1 rozporządzenia.

Budynek, w którym mieści się ośrodek posiada udogodnienia ułatwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym – brak progów, posadzki antypoślizgowe, podjazd, łazienka dostosowana do osób niepełnosprawnych. Spełniony jest również standard usług odnośnie usytuowania w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo uczestników, posiadania przez dom odpowiedniej ilości toalet oraz pomieszczeń przystosowanych do prowadzenia w nich zajęć.

Jednakże w Domu występują bariery architektoniczne – brak windy dla osób niepełnosprawnych ruchowo, poręczy w ciągu komunikacyjnym oraz w toalecie damskiej. Z informacji udzielonych przez Kierownika Domu wynika, że planowany jest remont w tym zakresie.

Analiza skontrolowanych decyzji administracyjnych wykazała, iż z pięciu osób przyjętych w roku 2012 i 2013 dla dwóch osób pierwsze decyzje kierujące zostały wydane na okres dłuższy niż trzy miesiące, co jest niezgodne z § 9 ust. 6 rozporządzenia. Kolejne decyzje przyznające miejsce w ŚDS są wydawane co pół roku.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację,
- informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika oraz pracowników kontrolowanej jednostki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania

protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61, poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Katarzyna Turkowska

2. Magdalena Pracon

Ze strony kontrolowanej:

Z-ca DYREKTORA

mgr Magdalena Gościńiewicz

Kielce, dn. 23 lipca 2013 r.

121
Zapokreślenie mg

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

mgr Renata Segiecińska

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej
25-516 Kielce, ul. Al. IX Wieków Kielc 3

Wykaz załączników:

1. Regulamin.
2. Ankieta do kontroli środowiskowych domów samopomocy.
3. Tabela dotycząca pracowników ŚDS.

A small, handwritten mark or signature in the left margin of the page, consisting of a vertical line with a circular flourish at the top and a small loop at the bottom.